

TITKOS!

Készült: 2 példában,
1 péld. 13 lap.
2. sz. péld.
Sfms.: C/266.

A DÖNTŐKÖK ÉSZREVÉTELEI A HADIJÁTÉK FOLYAMÁN

HDS felderítő osztály

HANTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR
TELJESÉSE

A HDS felderítő osztály jól felkészülve érkezett a hadijátékokra, kultúrálisan előkészített okmányokkal, nyilvántartásokkal rendelkezett. Az osztály tisztjei a hadijátékokon jó felkészültségről tettek tanúságot.

Sokkal nagyobb gondossággal kell azonban végezni a felderítési adatok értékelését, a helyzetek elemzését. A jövőben lényegesen meg kell javítani a felderítési terv kidolgozásával és folyamatos vezetésével kapcsolatos munkát is. A helyzetjelentéseket alaposabban kell előkészíteni, határozottabban kell jelenteni, nem kell elfeledkezni az atomfegyverekről.

Szükségemnek tartom tudomására hozni a HDS tisztségek, hogy olyan gyakorlatra, hadijátékokra való elvonulás esetén, ahol a létszám korlátozott, realisabban vizsgálja a HDS felderítő osztály elvonuló létszámát.

A hadijáték bebizonyította, hogy a HDS felderítő osztály orosz nyelvismeret szempontjából nincs felkészülve a FRONT-tal való érintkezésre. Ez komolyan gátolja a HDS felderítő osztály munkáját és kétségesé teszi a HDS alárendeltségébe utalt szovjet hadosztályok felderítő tevékenysége irányításának eredményességét.

A júniusi hadijátékokon a HDS felderítő osztály létszáma 3 fő volt. Nem volt rajzoló és tolnács, ami igen megnehezítette az

osztály tevékenységét. A HDS felderítő osztály minimális létszáma hasonló hadijátékokon: 4 tiszt, tolmács és rajkölő.

Összefoglalva: a HDS felderítő főnök jó felkészültségű felderítő tiszt. Jól szervezte és irányította a HDS felderítő rendszert és a felderítő osztály munkáját. Alapvetően helyes javaslatokat tett a HDS, PK-nak az atomfegyverrel megsemmisítendő objektumokra. A helyzetjelentéseknél tapasztalható határozatlanságot le kell vetkőznie.

Az osztály tisztjei a hadijátékokon valamennyien jó felkészültségről tettek tanúságot. A hadművelet kezdetéig és folyamán minden helyzetben jól megszervezték a felderítést, a beérkezett felderítési adatokat alapvetően helyesen értékelték. Meg kell javítani a helyzetelenséget és a felderítési terv kidolgozásával kapcsolatos munkát.

HADTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR
TULAJDON

B e r e n c s i János alez. s.k.

HNVK.9.8.év.

HDS, FEF Döntéske

HDS híradóosztályi

ADATTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR
TULAJDOSA

A HDS megbízott HIF és törzse határozottan fejlődik, úgy a híradó elméleti kérdések ismeretében, mint a törzskultúra minőségében. Különösen pozitív eredmény a potenciális hadsereg híradásának és híradástechnikai iparának ismerete és azok helyes gyakorlati felhasználása. A HDS.HIF helyes javaslatokat tett a híradás megszervezésére, az atomcsapások okozta károk helyreállítására, a mozgósított alegységek előrevonására. A híradótörzsön belüli munkaszervezettség jó, a törzs többi osztályaival való együttműködésük megfelelő.

Az elért pozitív eredmények mellett a híradótörzs munkájában a következő főbb hiányosságok tapasztalhatók:

a./ A HDS.HIF és törzse egyes esetekben nem egész HDS szinten, hanem csak a HDS közvetlen híradócsapatokat illetően gondolkodik és tervez, ezért számvetések /: híradó-létszám, híradóanyag /: nem pontosak.

b./ A HDS híradótörzs eddig nem tanulmányozta az egyidejű /: békeshelyiségekben történi /: felvonulás és mozgósítás kérdését, ezért javaslataik erre a helyzetre nem voltak megalapozottak.

c./ A HDS.HIF nem elég élesen vetette fel a híradás megszervezésének nehézségeit és a híradás szám kapacitását akkor, amikor a HDS vezetése a különböző hadművelési irányokban megosztott volt, így nem befolyásolta a HDS. törzsfőnökön keresztül a HDS.PR-t a helyes elhatározás kialakítására.

d./ A HDS híradótörzs az általa a fegyvernemek és szakszolgálatok részére megszervezett híradásról kevés tájékoztatást adott, a fegyvernemek és szakszolgálati vezetőknek tájékozottsága hiányos volt.

6./ Az elpelhatározás kidolgozásakor a híradó ~~elhatározás~~, munká-
iratok elkészítése viszonylag hosszú időt vett igénybe /: rádióhíradás vá-
lata 12 óra :/, amely azonban a későbbiek folyamán jelentősen csökkent.

A NDS híradótörzs munkáját befolyásolta, hogy Stadler endr. elv-
társ nem természetesen foglalkozott a híradótörzssel és törzssel, mert nem ha-
tározta meg a híradótörz elkészítésének és jelentésének konkrét idejét, sőt
a híradótörzvet csak akkor hagyta jóvá, amikor már fejt a hadüvelet, ezért
a vezetés híradó-problémái háttérbe szorultak.

A NDS törzse a REN kérdéseivel nem komplex módon a hadüveleti
osztály irányításával, hanem az egyes fegyvernemek, illetve szakpolitikai
ágak elszigetelten, minden koordinálás nélkül foglalkozott /: például: a
híradótörzs a rádió zavarással :/.

Összefoglalva tehát a NDS híradótörzse komoly fejtést ért el
és nagy szorgalommal végezték munkájukat. Javaslom, hogy a NDS.TÖF irányítá-
sa a híradótörzs felé szervezettebb legyen a jövőben.

HABTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR
TULAJDOSA

M o l n á r János endr. s.k.
MEVK, mb. 6. CsF.
NDS. HIR DÖZSINŐKE

HDS. szerv.-kieg. osztály

HADTÖRTÉNELMI LEVELTÁR
7114/1987

A hadsereg- és a hadtestparancsnok folyamatosan tájékozódott a mozgósítás menetéről, helyes elhatározást hozott a mozgósítás folytatására, hadműveleti elhatározásaiban figyelembe vette a mozgósítás adott időszakbani állapotát, a csapatok harcértékét, a rendelkezésre álló kiegészítés mértékét.

A hadseregtörzsfőnök államban tájékosott volt a mozgósítás helyzetéről, a csapatok harcértékéről, a kiegészítés lehetőségeiről. Megfelelő időben intézkedett a csapatok veszteségének pótlására és rendjére. A csapatok helyzetét és az előrevonás lehetőségeit figyelembe véve, módosította is a szerv.-kieg. osztályvezető javaslatait. Hiba azonban az, hogy nem igényelte a szerv.-kieg. osztályvezetőtől, hogy a törzsen belül a mozgósítás továbbfolytatásának érdekében az együttműködést szervezze. Nem végezte ezt el a hadműveleti osztályvezető sem és a törzsfőnök sem. Különösen az első csapatokat követő néhány órában volt az érthetőnél nagyobbértékű a szervezatlenség, ami jelentős idővesztéssel járt.

A fegyvernemi és szolgálati ág törzsek jártassága a mozgósítási ismeretek terén és a feladatok végrehajtásában javult. Mind a mozgósítás folytatásában, illetve irányításában, mindpedig a csapatok kiegészítésével kapcsolatos kérdésekben a törzsen belüli együttműködés azonban nagyon gyenge. Gyakorlatilag a veszteségek egyeztetésére korlátozódott és arra sem minden esetben. Az utolsó mozzanatban még erre sem került sor.

Es meggyilvánult abban is, hogy egyes fegyvernemi és szolgálati ág főnökök olyan mozgósítási, kiegészítési kérdésekben, melyet más szolgálati ágakkal, és különösen az M.-kieg. osztályvezetővel egyeztetve jelenthettek volna csak, jelentettek a hadseregpáncsnoknak és azt megalkozatlan javaslattal kedvezőtlen elhatározás felé befolyásolták. Pl.: a páncélos- és technikai helyettes a harcokszervező személyzet felhasználásának lehetőségeiről.

Komoly hibát követett el a páncélos-technikai helyettes, aki a mozgósítás kezdetétől számított egy órán belül megszűnt figyelemmel kísérni a mozgósítás helyzetét, az erre vonatkozó okmányait leadta. Így azok az ellenséges csapatok okozta veszteségek felméréséhez nem is álltak rendelkezésre.

A szerv.-kieg. osztályvezető és törzse a gyakorlatra gondosan, körültekintően készült fel, rendelkezett több változatban a helyzet megítéléséhez szükséges adatokkal, harcértékkel a mozgósítás vezetéséhez és a kiegészítés tervezéséhez szükséges legtöbb okmánnyal.

A szerv.-kieg. osztályvezető és beosztottai helyesen elemezték az időszakonként kialakult helyzetet, helyesen értékelték azokat a bonyolult és nehéz körülményeket, amelyek az ellenség első tömegpusztító eszközeikkel mért csapásának következtében a mozgósítás kezdeti időszakában alakultak ki. Az ev. megfogalmazott javaslatai a mozgósítás lefolytatására kedvező hatással voltak.

Nagyon kedvezőtlenül befolyásolta a hadseregtörzs mozgósítás vezetésére irányuló tevékenységét az, hogy a törzs olyan helyzetre, amikor a mozgósítás és a hadművelet között csak néhány óra van, vagy éppen egybeesik, előzőleg nem készült fel. Erre az esetre nincsenek kidolgozott tervei, annak ellenére, hogy az MNVKF 00630/1963. számú Utasításának 68. pontja az erre való felkészülést minden fokozatú parancsnoknak már a mozgósítás tervezése időszakában kötelezővé teszi.

Nem rendelkezett például az osztály:

- a keretátadás tervével;
- a csapatok, intézetek kiegészítő körzeteit és azok hadserög-értékű feladatait tartalmazó kimutatásokkal.

A szerv.-kieg. osztály ezeknek az okmányoknak a hiányában nem tudta figyelemmel kísérni a keretátadás állapotát, továbbá mind a gyakorlaton, mind pedig a valóságos helyzetben, csak nagyon hiányosan és hozzávetőlegesen tudja megállapítani, hogy mely kiegészítők biztosítják a csapatok részére a személyi állományt. Ez azzal a következménnyel jár, hogy tömegpusztító eszközök csapásának esetén csak késedelmesen képes az osztály megállapítani azt, hogy az egyes csapatok mozgósítása a továbbiakban folyhat-e terv szerint. Nem tudja időben jelen-

HADTÖRTÉNELMI LEVELEZÉS
TULAJDONA

teni ezt a Vezérkarnak, illetve a Vezérkarral való összeköttetés hiányában a saját hatáskörében késedelmesen tud csak intézkedni arra, hogy a területén lévő kiegészítő parancsnokságok tartalékállományának célszerű felhasználásával a mozgósítás továbbfolytatását biztosítsa. E feladatot az alárendelték részletes jelentéstétele után képez megkezdni, amire pedig csak több óra múlva lehet számítani.

Nem bizonyult jó megoldásnak az, hogy a két hosszabb mozgósítási idejű hadosztály mozgósításának irányítását a hadtestőrsere birta. Ez azt eredményezte, hogy a hadosztályok mozgósításának irányítása többször is átadás-átvétel tárgyát képezte. Célszerűbb lett volna, ha a hadosztályok mozgósításának vezetését is kikülsőnitett csoportra bízta.

A hadseregőrsre főkörletében az „M” vezetésére visszahagyott csoport létszáma ilyen helyzetet figyelembe véve, kevés volt.

A mozgósítás első napján a szerv.-kieg. osztály nem kísérte figyelemmel és nem szervezte meg az azonnali menetidejű csapatokhoz mozgósított állomány és gépjármű eljuttatásának idejét az egységekhez /több mennyi erőből van szó :/.

Az egyes mozzanatokban a feladatok végrehajtása során több kisebb-nagyobb, a harctevékenységet akadályozó hiba elkövetésére került sor:

- a HVP-ra elvonuló részleget a szerv.-kieg. osztályvezető nem igazította el;

- a 210-es tartalékandár-parancsnok felé intézkedést nem adott ki, azzal a tartalékandár körletébe való indulás előtt nem tárgyalt;

- a tömegpusztító eszközök okozta csapások felmérése a törzsön belül szervezetlenül, vontatottan folyt és nagyban késleltette az erre vonatkozó helyes döntések meghozatalát;

- a 12.00-kor hozott döntés ellenére, késedelmesen, csak 16.00-kor - a döntésk felhívására - kaptak értesítést az alárendelték a HDS.PI elhatározásáról az adott csapat mozgósításának továbbfolytatására, rendjére és újabb „M” idejére vonatkozóan.

Kiegészítőkről: az osztály által összehajlított harcértékjelentések az utolsó feladat kivételével, pontosak voltak és gyorsan készültek el. Az utolsó mozzanatban ez az okmány hiányosan készült el, a jelentéstétel idejére elkészítése be sem fejeződött.

Am or-nak a HDS és a magyar hadsereg vezetésének pótlására szolgáló kiegészítésre vonatkozó javaslatai helyesek voltak. A kiegészítésnek a csapatokhoz történő bevonultatását az osztályvezető helyesen szervezte meg. Az előírt törzsenek tett javaslatai pontosak voltak és a szükséges időre elkészültek.

Nem fordítottak kellő figyelmet arra, hogy a személyi állomány pótlása hogyan és mikorra juthat el a hadosztály hadtápköréből az alárendeltékhez. Ennek a rendjét, az ehhez szükséges fő szervezetéseket még egyáltalán nem dolgozták fel.

Összefoglalás a szerv., M.-kieg. osztály munkája a mozgósítás irányításában, a csapatok személyi veszteségei pótlásában az elmúlt időszakban fejlődött. A fejlődés üteme azonban lassú. A lassú fejlődés fő okai:

- a./ a törzsen belül szervezatlenség;
- b./ nem készültek fel a mozgósítás ilyen körülmények közötti vezetésére;
- c./ kevés a gyakorlatuk és keveset foglalkoznak ezzel, hogy a mozgósítás, valamint a hadműveletek végrehajtásának időszakában kialakuló körülmények között az osztályra háruló feladatok megoldása során milyen intézkedésekre van szükség, azoknak a végrehajtásához mennyi idő szükséges, melyek a lehetőleg és szükséges tennivalók a kialakult körülmények között, gyakran elmulasztják az intézkedések kiadását az alárendelték felé.

HADTÖRTÉNELMI LEVELTÁR
TULAJDONA

Feladatok

- a hadseregtörzs a mozgósítás tervezésének időszakában dolgozza ki a mozgósítás terveit arra az esetre is, ha a mozgósítás kezdete egybeesik a háború kezdetével, vagy csak néhány órával előzi azt meg;
- ki kell dolgozni azokat a még hiányzó okmányokat, amelyek a mozgósítás vezetéséhez a hadseregtörzs számára szükségesek, és amelyekre több példát mutatott a gyakorlat;
- gyakoroltatni kell az M.-kieg. osztályt a mozgósítás vezetésével és a csapatok veszteségeinek pótlásával kapcsolatos feladatokban;
- meg kell javítani, különösen a mozgósítással és a csapatok veszteségeinek pótlásával kapcsolatos feladatok megtervezése és végrehajtása során a hadseregtörzsén belül együttműködést.

P a t a l i Sajtóvadász. Sz. K.
MNVK. J. Czf. h.
HDS, szerv.-kieg. ov. dőntésbe

HDS. Rakéta- és Tüzérfőnökségi

HADTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR
TULAJDOK

A „CITADELLA” hadijáték óta eltelt időszakban személy szerint, a hadsereg rakéta- és tüzérfőnöke - Bohunka Gyula ezredes -, valamint törzse jelentős fejlődést mutat a hadsereg rakétacsapatainak hadműveleti alkalmazásával kapcsolatos kérdések területén. Komoly hozzáértéséről tett tanúságot ezen hadijátékokon is, úgy az előkészítő időszakban, mint a hadművelet menetében a tervező-, szervező munkájáról, valamint a csapatok vezetésének és irányításának kérdésében.

A kialakult helyzeteknek megfelelően, négyrehatóan tanulmányozta a saját, valamint az ellenséges helyzetet és ebből kiindulva tette meg javaslatait, illetve jelentéseit.

Az alárendelt hadosztály tüzérfőnököknek is helyesen szabta meg a feladatokat és állandóan tájékoztatta azokat.

Ugy szintén jártasságról tett tanúságot a tüvezetés módszerét, valamint törzs- és munkacsoportok helyes és kulturált vezetését illetően.

Célszerű lenne jobban törekednie a fegyverzeti főnökkel való jobb együttműködésre.

Üszegcséves, a 25.HDS rakéta- és tüzérfőnök, törzsével együtt, képes feladatainak megoldására és a csapatok hadműveleti vezetésére.

S i m o n y i Gyula vezgy. s.k.

HN.Rak. és TUF.

HDS.Rak. és TUF Döntőnök

ABTÖMTEKELMI LEVELTÁR
TULAJDONA

HDS. Légvédelmi Főnökség

HADTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR
7714/1952

As 1965. június 21-26. között megtartott gyakorlattal kapcsolatban - Szűcs vezérőrnagy elvtárs szóbeli utasítása alapján - tapasztalataimat az alábbiakban jelentem:

A HDS.LÉF és törzse a hadijátékokra jól felkészült, rendelkezett miniatyron nyilvántartásokkal, számvetésekkel, melyekre a feladatának ellátásához szüksége volt, köteleit ismerte.

A kapott feladatot, s a kialakult helyzetet alaposan elemezte, következtetései és javaslatai helyesek voltak.

A részére meghatározott okmányokat késve, de helyes tartalommal és kultúráltan készítette el.

Igy a HDS.LÉF és törzsének tevékenysége a „megindulási helyzet”-ben jó volt.

Ezzel szemben a dinamika során a HDS.LÉF és törzse:

- nem törekedett a „hadműveleti időugrások” következtében kialakult helyzetek alapos elemzésére, tevékenysége formálissá vált;
- az egyes helyzetek kialakítása, a rádiótechnikai alegységek manővereztetése és a rakéta-légvédelmi tüzérszerec további alkalmazására vonatkozó javaslatok - a szükséges alapvető számvetések hiányában - megalapozatlan, ötletszerű volt.

Ennek következménye például, hogy a HDS.LÉF június 28. 16.00. órai helyzetre vonatkozó jelentése igen falszines, alacsony színvonalú volt. Egyébként a HDS.LÉF és törzse nagy ambícióval dolgozott.

Tanulságok:

- a térképen levezetésre kerülő hadijátékok során a fegyvernemeknek több tájékoztatásra és irányításra van szükségük az összfegyvernemi törzs részéről, mint amennyit a gyakorlaton kaptak;

- a hadműveleti időugrások következtében, illetve annak értelmében kialakítandó helyzetek létrehozása - a fegyvereknek részéről - csak alapos számvetések alapján engedhető meg. Ellenkező esetben - lényegében a valótlan tájékoztatás alapján - az összefegyverzeni parancsok helytelen következtetésre juthatnak. Így például a gyakorlaton szerepeltetett 97.köz.lé.rak. "manővereztetése" és "rakéta-utánszállítása" az a célra megjelölt útvonalakon nem volt megvalósított;

- a gyakorlaton a HDS.LÉF 5 óráig késéssel kapta meg a FRONT LÉF híradóintézkedését /: mely kb 4 órán át a HDS törzsnél feküdt el :/.

Hasonló helyzetben - amikor a harcselekmények megkezdése előtt - nem áll rendelkezésünkre elegendő idő ahhoz, hogy a légvédelmi erők együttműködéséhez szükséges adatokat eljuttassuk alárendeltjeinknek, a hadművelet első óráiban semmiféle együttműködés nem lenne a FRONT és a HDS csapatlégvédelmi erői között.

Ezért célszerű lenne a csapatlégvédelmi erők együttműködéséhez szükséges adatokat már békeidőben előkészíteni és az illetékesekhez eljuttatni.

HAJTIKÉZELMI LEVÉLTÁR
TULLÓSA

Bán Sándor alez. s.k.
HN. Csep. LÉF. TÖF.
HDS. LÉF. Döntnöke

HDS. Műszaki Főnökségi

A HDS hadművelet megtervezésének első időszakában a fegyvernemi törzsek-osztályok közötti együttműködés igen gyengének mondható.

A HDS. MŰF nem egyeztette az általa tervezett HDS útjait a hadművelési osztállyal, sem a hadtáppal. A felderítő főnökkel nem pontosította a műszaki és ejtőernyős felderítő csoportok alkalmazási lehetőségeit. A MŰF nem tájékoztatta a többi fegyvernemi törzseket - osztályokat az árviszeli kapcsolatos helyzetről, ebből eredt, hogy a hadművelési osztály a Baja-i hídon tervezte a csapatok elbrevonását, amikor már az járhatatlan volt. Meg kell jegyezni, hogy a többi fegyvernemi törzs-osztály sem kereste a műszaki törzset. Az együttműködés a későbbiek során javult.

Helytelen volt, hogy az egész HDS törzs elfogadhatónak tartotta - főleg a műszaki törzs hibája -, hogy a HDS Dunától keletre lévő csapatait az a g y e d u l i Visegrád-i kompartálshelyen tervezte átcsoportosítani. Az árvis következtében elért utak több eured mozgását nem tették volna lehetővé, valamint az átkelőhely az ellenségnek jó célpontnak szolgálhatott volna. A HDS p.o., a hadműveletek első két napján a Duna mellett volt összpontosítva, a két nap alatt egyszer sem került alkalmazásra. A HDS műszaki törzs nem kereste az atomcsapások bekövetkezése után a pontonos eured maximális felhasználásának lehetőségeit.

A MŰF egyes elgondolások kihirdetésénél - helyzetismertetésénél - nem kapta meg a HDS.PK-tól, vagy a TÖF-től a műszaki biztosításra vonatkozó követelményeket, illetve, hogy jelentésében mikre térjen ki. Ebből következett, hogy nem minden esetben elégithette ki a HDS.PK-ot a MŰF jelentése, főként az árviszelyszettel kapcsolatban, a Dunán történt átcsoportosításról és az Észak-Olaszország-i folyókon való átkelésnek végrehajtásáról.

A HDS.MŰF jelentései egy-két hiányosságtól eltekintve, jók voltak. A műszaki erőik alkalmazását - a po.e. és dt.átk.z. első két napi felismerésének kivételével - helyesen tervezték.

A HDS műszaki törzs, de megállapítható, hogy az egész HDS törzs, az erdős-hegyes terepen végrehajtandó hadműveletek megtervezése terén fejlődést mutat.

A HDS műszaki anyagi és technikai biztosítás tervei megfeleltek a követelményeknek. Hiányossága, hogy egyes kérdésekben túl elvi formában tartalmazza a helyzetet. Az eskönyvek többségében nem mutatják ki az egyes magasabbegységek műszaki-technikai helyzetét.

A HDS műszaki törzs a gyakorlatra jól felkészült, rendelkeztek a szükséges értékelő térképekkel és adattárakkal. Hiányosság a harc-érték naprakésztsége terén mutatkozott. A műszaki törzs, de az egész HDS törzs is, a gyakorlatra történő kitérés után kezdte pontosítani, hogy kik és milyen technikai eszközök vannak kint az árnyéktől és egyéb helyeken.

A HDS műszaki törzs a gyakorlat alatt a feladatait képes volt jól megoldani.

ADATVÉDELMI LEVELEZÉS
TULAJDONA

S á r k ű s i István alex. r.k.

MF.MŰF.TÖF

HDS.MŰF BÉNYÓ

ERŐFORRÁSOK
TULAJDON

HDS Vegyvédelmi osztály

A HDS törzsben és a vegyvédelmi osztályon belül az elmúlt gyakorlatokhoz képest fejlődés volt tapasztalható a tömegpusztító fegyverek hatásainak és ezek értékelése alapjainak megismerése terén. Igen pozitívan értékelendő, hogy közel az egész gyakorló törzs, alapjaiban elsajátította a sugárhelyzet-értékelés új módszerét, és ha kezdeti stádiumban is, de kialakulóban vannak a törzsmunka esirányú módszerei is.

A vegyvédelmi osztály beosztottjainak szakmai képzettsége javult és az osztályon belül általában helyes munkamegosztás alakult ki. Ennek eredménye, hogy az egyes általános helyzetek elemzése jobb, szélesebbkörű az eddigiéknél és a vegyvédelmi csapatok alkalmazására tett javaslataik, intézkedéseik és elgondolásaik realitásosabbak. /: Le-
vésbé mondható ez el a csapatok tömegpusztító fegyverek elleni védelmi feladatainak meghatározása vonatkozásában. /:

En a hadijáték is azonban azt bizonyította, hogy az általában és a viszonylag „csendes” helyzetekben érvényesülő szervezettség egy-egy feszített helyzetben - így ezen a gyakorlaton az első csapat következményeinek felmérése és felszámolása időszakában - megbomlik.

Ennek oka, hogy:

- a vegyvédelmi osztály tisztjei továbbképzésük során a fő figyelmet a helyzetértékelés manuális feladatainak megismerésére fordították és a HDS.VVF az osztályán belül nem törekedett eléggé a törzsmunka megfelelő módszereinek és tartalmának kialakítására;

- a törzsmunka ezen módszerei az egész HDS törzsben belül még nem eléggé begyakoroltak és az ideiglenesen létrehozott csoportok - mint ez most is történt - szervezettség hiányában széthullanak, ami a feladatok kapkodó végrehajtásához és felszínességhez vezet.

E hiányosság a HDS törzsnél nem díjazott. A hiányosság felszámolását a HM elvtárs 0064. számú parancsa konkrét formában határozta meg. Az ezirányba végzett munka azonban - ahogy ezt a gyakorlat igazolta - nem bizonyult eléggé hatékonynak.

E tekintetben ismételt feladatként kell állítani a HDS törzsnél a törzsmunka megfelelő módszereinek kialakítását, a törzsen belül egy csapat-értékelő és a következmények felszámolását szervező, irányító csoport kialakítását.

HADTÖRTÉNELMI LEVELTÁR
TULAJDOSA

B u t a n ó Górnai. s.k.

HM.MB.VVF

HDS.VVF. Bőrtársa

HADTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR
TULAJDON

HDS. Páncélos- és Géniármű-technikai szolgálati

A PK technikai helyettese és tüzese a gyakorlatra alapsan és sokoldalúan felkészült. Részletes és a szolgálat vonatkozásában megfelelően elemzett adatokkal rendelkezett a HDS állományában lévő pc. és géniármű-technika mennyiségéről és műszaki állapotáról, a javítási és vontatási lehetőségekről és az anyagi feltöltöttségről.

A szolgálat szempontjából behatóan ismerték a hadsereg sajátosságait és azt a munka során megfelelően figyelembe is vették.

Az alárendelt magasabbegységek technikai szolgálata felé idejekorán és helyesen intézkedtek, bár a harmadik mezzanattól kezdve az intézkedések kiadásánál bizonyos késlekedés volt tapasztalható.

Számvetéseik és jelentéseik az előírt technikai törzs felé pontosak voltak, jó támpontul szolgáltak a megfelelő elhatározások meghozatalára.

A technikai biztosítási tervet idejekorán és kultúráltan készítették el, tartalmilag és alapjában helyes volt. Hiányossága volt, hogy az alárendelt felé nem határozta meg a javító-vontató eszközök telepítési terepszakaszait és nem tért ki az üzemanyagfeltöltés kérdésére, holott az adott helyzetben ez igen fontos feladat lett volna.

A törzs illetékes osztályaival szoros kapcsolatot tartott, azok számára a szükséges adatokat idejekorán képes volt szolgáltatni és folyamatosan helyesen reagált a hadművelleti helyzet alakulására.

A többi osztályokkal való együttműködés során nagyobb gondot kell fordítani az adatok pontos értelmezésére, mert előfordult olyan

eset is, amikor a hazafüggetlenség pótlását illetően a PK technikai helyettes a szerv. és kieg. osztály vezetőjével ellentétes helyzetet jelentett.

A KDS, PK technikai helyettese és törzse jól ismeri a hadsereg páncélos- és gépjármű-technikai biztosításával kapcsolatos feladatokat, a lefolytatott hadijátékok feladatát jól oldotta meg.

HADTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR
TULAJDON

P e h ő r Főosztály, a.k.
M.H. P. és G. H. - Techn. K.
KDS, PK techn. h. KÖZTÖRZS

HDS. Fegyverzeti Főnökség

HADTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR
VII. PÁLYA

A HDS fegyverzeti főnöke, annak ellenére, hogy rövid ideje van ebben a beosztásban, a feladatát ismeri és azt jól oldotta meg. Következtetései és javaslatai helyesek voltak. Javítani kell a törzs felé való követelménytámasztáson, továbbá törekedni kell a parancsnok felé tett jelentések célszerűségének javítására. Szükséges továbbá az, hogy az együttműködő fegyverzeti és szolgálati ág főnökeivel és az űrszfegyverzeti törzssel személyesen szorosabb kapcsolatot tartson és a törzset az együttesen kialakított elképzelések alapján irányítsa.

A szükséges intézkedések kiadásával a törzs biztosította a rakéták technikai előkészítését és a felhasználókhoz történő eljuttatását.

A löszerbiztosításra vonatkozó számvetéseket általában helyesen és időben elkészítették, egyes esetekben /: 3. szándék helyreállítás / a helyzet alaposabb értékelése után nem lett volna szükség a tervezés módosítására.

Az előző gyakorlatokhoz viszonyítva, jelentősen javult az együttműködés a hadtáptörzssel és az előre elkészített kiegészítő számvetések következtében az adatszolgáltatás a hadtáp felé lényegesen meggyorsult.

Tovább kell javítani az együttműködés az űrszfegyverzeti törzssel, mert a helyzet alapos, konkrét ismerete nélkül nem lehet a rakéta- és löszerbiztosítást sem helyesen megtervezni.

Összesen a fegyvereti főnök és törzse a gyakorlatra jól felkészült, a gyakorlaton feladatát kisebb hiányosságoktól eltérően, helyesen és jól oldotta meg.

HADTÖRTÉNELMI LEVELEZÉS
TULAJDONA

Köszönet a Lajos Öreg. s.k.
K.M. 111-010
KDS. 111 010/010

- 21 -

HADIÜLLÉSEMI LEVELTÁR
TULAJDOSA

HDS. Hadtáptörzs szükséglet

A hadijátékon a hadtáptörzs gondosan felkészült. Rendelkezik a hadtáptápláltság megszervezéséhez szükséges valamennyi alapvető adattal, azonban ezek jórésze további pontosításra, kiegészítésre szorul. Hiányosak például a küzdői átterestőképességekre, szovjetékhálózatra, egészségügyi intézkedésekre vonatkozó adatok.

A felkészülés folyamán valamennyi anyagi szolgálat érdekelt tisztjeinek bevonásával foglalkozást tartottak, amelyen előkészítették a hadijáték folyamán megvalósítandó együttműködés elvi és gyakorlati kérdéseit /: minta-okmányok és nyomtatványok stb. /.

A hadijáték megkezdése után az ellenség helyzetéről, a HDS várható feladatáról és az előzetes elhatározásról vett tájékoztatást követően a HDS hadtáptörzs helyesen kezdte meg a feladatok feldolgozását, mint például javadalmazások pontosítása, szállítótér helyzet felmérése, szovjet hók speciális anyagi ellátásával kapcsolatos problémák tisztázása, összekötő tisztek kiküldése a FRONT-hoz és HM Tábori Hadtáphoz.

A HDS hadtáptápláltságára vonatkozó elhatározás kidolgozását jó irányban kezdték meg.

Problémát okozott, hogy a FRONT a lövés- és üzemanyagfogyasztási normákként először nem a HDS normáit, hanem lebontás nélküli, a FRONT normáit adta meg, amelynek következtében a tervek egy részének újbóli átdolgozása vált szükségessé.

Ami első hadsereg támadó hadművelet hadtáptáplálására hozott elhatározás alapján elfogadható, megalapozott és biztosítja a feladatok végrehajtását.

Egyes hiányosságok azonban befolyásolják a terv pontos végrehajthatóságát, így például:

- nem terveztek intézkedéseket kiadni sem a beérkező szovjet
ho-ok, sem az általrendelt 31.hk.ho. részére. Ennek következtében, pl. a
szovjet ho-ok hadművellet alatti anyagi, egészségügyi biztosítása nem lett
volna realizálható, míg a 31.hk.ho. kellő intézkedés nélkül került volna
ki a NDS alárendeltségéből;

- a törzs napközben adott és kapott intézkedések /1 pl. a
Tábori Hadtáptól kapott szóbeli direktíva, a NDS hadtáptörzs javaslata a
KÁ-okra vonatkozóan stb. / nem dokumentáltak és így ellenőrizhetetlenek.

A NDS.PK HTP.H-e a hadtápbiztosításra vonatkozó elhatározásokról
jelentését kellő megalapozottsággal, helyesen tette meg.

A hadművellet hadtápbiztosításának megtervezése után a hadtáptörzs
előtt az atomcsapások következményeinek értékelése és a felszámolás
érdekében kiadandó intézkedések álltak feladatként.

A törzs a csapások után kialakult helyzetet alapjában véve helyesen
értékelte, a veszteségeket illetően helyes következtetésekre jutott.
Kivételt csupán az egészségügyi osztályok helyzetének tisztázása jelentett,
ahol a megsemmisülés értékelése a hadtáptörzsnél, illetve a NDS szovj.-kieg.
osztálynál különböző volt, és az a további egyértelmű munka alapját kellően
nem biztosította.

A hadtáptörzs helyes intézkedéseket adott ki a következmények
felszámolására vonatkozóan, elsősorban a megkönnyítés befejezése érdekében.
Problémaként merült fel, hogy a NDS EU.szolg.vas. az egészségügyi biztosítás
új vonatkozásait nem tudta kellő mértékben tisztázni, nem volt elégtelen
világos, hogy az adott helyzetben csak a szovj.-i szakasszal, továbbá az e.
segélyhelyek csökkentett, tehát még nem megkönnyített erővel,
eszközökkel lehet számolni.

A NDS közelebbi feladatának teljesítése érdekében bizonyos határel-
tápelhatározást /1 2.számú közlés / alapvetően helyesen hajtották végre.
Hiányosságként merült fel, hogy mint a hadijáték kezletén - most sem for-
ditottak kellő gondot a 31.hk.ho. anyagi, egészségügyi biztosítására.

HADTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR
TULAJDONA

Szükségessé válik továbbá a jövőben a helyzetnyilvántartó-térkép gondosabb vezetése is, miután ebben a helyzetben a gi. száll.z.-ak helyzetének rögzítése nem történt meg.

A HDS.PK HTP.K. irányító munkája valamennyi mozzanatban helyes volt.

Az 5.HDS hadtáptörzs előtt álló feladatok

HADTÁPTERELMI LEVÉLTÁR
1957

A HDS hadtáptörzs az elmúlt évi gyakorlatban képest fejlődött. Es elsősorban a hadtáp-törzsfőnök /: lapos alá. /: jelentésénél mutatkozott meg. Javult a törzsön belüli munka és a fegyverzeti szolgálattal való együttműködés is.

A hadtáptörzs továbbfejlődése érdekében előszéri az alábbi feladatokat megemlíti:

a./ Dolgozzák ki a hadművelet hadtápbiztosítási tervének korszerű formáját és tartalmát.

b./ Alakítsák ki a követelményeknek megfelelően az anyagi biztosítás és szállítás gyors tervezési módszerét, törekedjenek a túlsó mértékben részletes számvetések egyszerűsítésére. Vegyék fontolóra a nagybani anyagbiztosítási /: napi ellátottság alapján /: és szállítási /: száll.z. fordulókkal történő /: tervezés módszereinek kialakítási lehetőségeit.

c./ Pontosítsák a hadművelet anyagi, közlekedési, egészségügyi szolgáltatóképességére vonatkozó adatokat, készítsenek a felhalmozott adatokból szakértékeléseket. A hadművelet hadtápbiztosításának megtervezésekor törekedjenek ezen értékelések, lehetőségek felhasználására.

d./ Tanulmányozzák elmélyültebben hadtápegységek, intézetek mozgósítására vonatkozó részletterveket. Készüljenek fel a HDS hadtápegységek és intézetek „M” körletekben való átvételére, hadműveleti területre való előrevonásuk megszervezésére és irányítására.

1. / Ismerjék meg azoknak a szovjet hadserőkhöznek speciális eltérő fegyverzetét, technikai eszközöket, élelmezési és egyéb normáit, amelyek a hadműveletek során az 5.HDS alárendeltségébe kerülhetnek.

2. / Folytassák tovább a HDS összes hadtápbiztosítást szervező, végső szolgálati ágának együttműködésére, törzsmunka összekövésére vonatkozó helyes erőfeszítéseiket.

3. / Fordítsanak nagyobb gondot az alábbi részlethárdeket megoldására:

- a közúti biztosítás megszervezése;
- a várható üzemanyag-fogyasztásnak a technikai szolgálattal közösen történő megtervezése;
- a várható atomcsapások okozta egészségügyi veszélyek előzetes felmérése;
- a hadtáp állomány állandó ismerete a HDS szerv. és „M” osztállyal történő szoros együttműködés alapján.

EMOTÖRTÉNELMI LEVÉLTÁR
TULAJDONOS

C s a b a i Király utca. s.k.

MNHF-ség HOF

HDS. PK HFP. M. 1000000

HDS. Politikai osztály

A HDS. Politikai osztálynak hadijátékon részt vevő tagjai /1 pol. ov., szerv., agit.-prop. és kgs. prop. alovak 1/ külön-külön és egyúttesen is lényegében sikeresen megoldották feladataikat. A beszéti savartóit eltekintve - amit az „M” elmaradása okozott - felismerték a helyzetet, helyes elhatározásokra jutottak és megfelelő intézkedéseket hoztak. A hadijáték több vonatkozásban fejlesztette alképzésüket, új problémákat vetett fel és elősegítette néhány kérdés alaposabb megismerését, tisztázását.

A hadijáték ismét aláhárta azt a tényt, hogy a politikai osztály valamennyi részlegének, szervének és beosztottjának háborús feladatai és működési elvei, formái még távolról sem eléggé tisztázottak, nem rendelkeznek hadi-szervi határozvánnyal. Bár az eddigi gyakorlatok tapasztalatainak összegyűjtésére már történtek lépések, a tapasztalatok alaposabb elemzésére, elvi jellegű általánosítására, az alképzéseknek más szervekkel /1 MN. Pol. Fcsf-ség, a HDS törzs részlegel stb. 1/ történő egyeztetésére és dokumentálására még kevés esetben került sor. E tekintetben nélkülözhetetlen az MN. Pol. Fcsf-ség irányításának, részletekbe menő segítése is /1 például: megfelelő konzultáció a Csf-ek és osztályvezetők részéről 1/.

ARCHIVUM LEVELTÁR
TULAJDOSA

K a i n á r Tancs elem. s.k.
MN. Pol. Fcsf-ség 6. ov.
HDS. Pol. ov. Döntéske

18/12